

ORIENTACIONS PER TREBALLAR AMB L'ALUMNAT EL TEMA DE LA CADIRA

A continuació s'ofereix un guió possible de treball que el professorat pot adaptar segons la situació per tal de convertir el referent de la cadira en un tema de recerca i expressió plàstica de l'alumnat. S'han considerat quatre grans apartats:

1. Exploració conceptual interdisciplinària. Què treballarem?
2. Exploració procedimental sensorial i motriu. Com podem començar?
3. Exploració en el temps. Quan ho podem fer?
4. Exploració procedimental comunicativa/expressiva. Com podem construir el discurs?

El professorat compta amb l'anàlisi exhaustiva dels referents artístics contemporanis inclosos a l'itinerari, però haurà de facilitar un espai de recerca i diàleg durant la classe per tal de desenvolupar l'apartat 1. El següent apartat està dirigit a l'estudiant que (individualment o en grups) haurà d'explorar el referent en qüestió, generalment fora de classe, segons les accions indicades. L'apartat 3 contempla diferents moments en el procés de treball, mentre que l'apartat 4 es centra en estratègies d'expressió plàstica i comunicació que es desenvoluparan íntegrament a l'aula d'educació visual i plàstica. Amb aquesta seqüenciació es pretén no només aportar noves maneres de veure i representar sinó també estimular la comunicació i la transmissió d'idees a través de diferents mitjans i procediments.

EXPLORACIÓ CONCEPTUAL INTERDISCIPLINÀRIA Què treballarem?

HISTÒRIA DE LA CADIRA (Ciències socials)	- Història de la cadira a l'Orient i a Occident.
FABRICACIÓ DE L'OBJECTE (Tecnologia)	- Tipus de cadires. - Materials de construcció. - Producció artesana i producció industrial.
REFERENTS ARTÍSTICS CONTEMPORANIS INCLOSOS A L'ITINERARI (Història de l'art)	- Joseph Beuys: <i>Cadira amb greix</i> , 1963. - Andy Warhol: <i>Cadira elèctrica</i> , 1967. - Antoni Tàpies: <i>Cadira i roba</i> , 1970. - Antoni Tàpies: <i>Núvol i cadira</i> , 1988. - Perejaume: <i>Pintura i representació</i> , 1989. - Pepón Osorio: <i>A la barberia no es plora</i> , 1994. - Lúdia Pérez: <i>Màrtirs o beates?</i> , 2000. - Javier Muro: <i>Estat de conservació</i> , 2003. - Manel Margalef: <i>Vis à vis</i> , 2003.

ALTRES REFERENTS CULTURALS	- La cadira com a objecte de disseny industrial. - La cadira com a referent en diferents disciplines artístiques (la representació teatral <i>S/T</i> del Tricycle, per exemple) Com s'ha utilitzat? - La cadira com a referent en la cultura visual (el "confessionari" en <i>reality-shows</i> televisius, per exemple). Com s'ha utilitzat? - La cadira com a referent multicultural. Donar veu als alumnes de procedències diverses.
----------------------------------	---

EXPLORACIÓ PROCEDIMENTAL SENSORIAL I MOTRIU
Com podem començar?

AMB UNA CADIRA DETERMINADA

TACTE	- Tocar la cadira amb els ulls tancats. Verbalitzar (primer oralment i després per escrit) les sensacions que ens provoca: com és la textura dels materials, quant pesa, és còmoda?
OÏDA	- Amb els ulls tancats, sentir els sons de l'espai que envolta la cadira. Pot tractar-se d'una cadira del menjador escolar, d'un hospital, d'un bar, el seient d'un autobús, d'un pianista... - Enregistrar aquests sons.
OLFACTE	- Amb els ulls tancats, ensumar l'espai que envolta la cadira. Verbalitzar (primer oralment i després per escrit) la sensació.
VISTA	- Establir paral·lelismes entre l'estructura de la cadira i la d'altres objectes i/o éssers (una taula, un quadrúpede). - Fixar-se en la relació que s'estableix entre les seves parts. Imaginar i verbalitzar què passaria si capgiréssim aquestes relacions. - Fixar-se en els colors de la cadira. Relacionar-los amb els colors de l'espai circumdant (harmonia, contrast). - Fixar-se en les proporcions entre les diferents parts de la cadira. Imaginar i verbalitzar què passaria si capgiréssim aquestes relacions. - Posar la grandària de la cadira en relació amb els elements circumdants (més gran que..., més petita que...). Imaginar i verbalitzar què passaria si capgiréssim aquestes relacions.

ACTIVITAT MOTRIU	- Seure còmodament. - Canviar la posició habitual de la cadira (sobre les quatre potes) per una altra d'inusual, donant-li una funció útil o absurda. - Construir una cadira de forma improvisada (entrellaçant els braços amb una altra persona, amuntegant roba o coixins, etc.)
------------------	--

EXPLORACIÓ EN EL TEMPS
Quan ho podem fer?

UN SOL DIA	- Si es tracta d'una cadira pública, documentar la gent que s'hi ha assegut durant el dia i l'ús que n'ha fet.
DURANT EL TREBALL	- Recopilar els esbossos, les anotacions, les fotografies, etc. en un diari de treball per tal de reconstruir el procés d'aprenentatge.
AL FINAL DE L'EXPERIÈNCIA	- Posada en comú dels resultats, un cop acabada l'exploració procedimental comunicativa/expressiva. - Exposició col·lectiva dels treballs realitzats.

EXPLORACIÓ PROCEDIMENTAL COMUNICATIVA /EXPRESSIVA
Com podem construir el discurs?

VERBAL	- Buscar i escriure la definició de cadira al diccionari. - Per escrit i amb ordinador, fer una descripció objectiva d'una cadira de casa: material, color, textura, disseny, utilitat, qui la fa servir, com ha arribat a casa, etc. - Si la cadira fos molt gran, enorme, perquè la podríem fer servir? Explicar-ho oralment, per escrit o amb mitjans gràfico-plàstics. - Si la cadira fos mot petita, diminuta, per què la podríem fer servir? Explicar-ho oralment, per escrit o amb mitjans gràfico-plàstics. - Inventar una història breu (trista, alegre, fantàstica...) amb la cadira. Es pot resoldre per escrit o plàsticament, en forma d'auca, còmic, seqüència fotogràfica, vídeo, etc. - Un cop elaborats els apartats plàstics que es proposen a continuació, crear textos a partir de les configuracions plàstiques.
--------	--

PLÀSTICA (amb una cadira de casa)	- Fer un dibuix de la cadira sencera amb grafit, carbonet o retolador negre (fi o gruixut), intentant reproduir les proporcions correctes entre l'alçada i l'amplada. - Dibuixar la cadira sencera amb la mà dreta, amb la mà esquerra, amb línia contínua (sense aixecar el retolador del paper), amb els ulls tancats. - Quan algú estigui assegut, representar-ho amb tècnica lliure. - Demanar-li a gent d'edats molt diferents que dibuixi o pinti la cadira com vulgui. - Fer alguna fotografia d'algú que la faci servir de forma inusual (fer aquesta proposta al model). - Fer alguna fotografia de la cadira sencera o d'un detall, des de diferents punts de vista. - A partir de les fotografies realitzades, fer una manipulació digital amb la intenció d'expressar una idea. - Treure la cadira del seu context habitual i fer-li una altra fotografia.
PLÀSTICA (amb qualsevol cadira)	- Retallar cadires de diferents revistes, diaris o trobades a Internet. Poden ser decoratives o funcionals (la cadira del dentista, una cadira de rodes, la trona d'una criatura...) Fer exercicis de <i>collage</i> en què hi apareguin una o més de les cadires retallades combinant el <i>collage</i> amb altres tècniques pictòriques. Què s'ha volgut expressar? - Sobre el motiu de la cadira, pintar amb tècnica lliure sobre un suport no convencional (una pedra, una fulla seca, una ampolla, una llesca de pa, una capsa...). Prestar atenció a les característiques del suport abans de començar a pintar. Quina relació s'has establert entre el suport i la imatge? - Fer una intervenció plàstica (enganxar-li xinxetes, embolicar-la amb un drap...) sobre una cadira de joguina o construïda pel propi estudiant amb cartró, suro, fang, porexpan...). Què s'ha volgut expressar?